

Pomáhat a chránit

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

kancelář ředitele krajského ředitelství
oddělení prevence

Ostrava 15. ledna 2020

Tvoje cesta onlinem v Moravskoslezském kraji

Neodmyslitelnou součástí dětského světa se stala komunikace prostřednictvím internetu. Častý je obrázek skupiny dětí, trávící čas sice společně na jednom místě, nicméně vzájemně nekomunikující slovem, nýbrž prostřednictvím telefonů tzv. na síti. I dítě, jež tráví volný čas ve svém pokoji či v přítomnosti dospělého, se může velmi jednoduše stát obětí trestného činu. Pachatel na počátku zahájí komunikaci přátelsky, často jako vrstevník, následně však přistoupí k manipulaci s dětskou obětí a dojde třeba i k nátlaku, aby oběť zaslala další intimní fotografie...

Moravskoslezský kraj není v tomto směru výjimkou. I v našem regionu jsme v předchozích měsících prověřovali či vyšetřovali okolnosti trestných činů spáchaných prostřednictvím internetu, kdy se obětí staly děti. Zvyšující se počet tohoto protiprávního jednání inicioval také speciální preventivní program, který napoví, jak postupovat v krizové situaci a pakliže již nastala, jak ji vlastně řešit. Klíčová role v osvětě samozřejmě i zde náleží rodičům. Výukový program Tvoje cesta onlinem je proto připraven se základními bezpečnostními radami jak rodičům, tak žákům druhého stupně základních škol.

Sami autoři projektu seznámili v Ostravě dne 13. ledna 2020 zhruba sedm desítek moravskoslezských preventistů se základními informacemi seminářů Tvoje cesta onlinem. Výuka zahrnuje jak program určený dětem, tak rodičům (a samozřejmě další dospělé populaci). Autoři projektu již oslovili i první žáky v Moravskoslezském kraji. Úplně prvními byli posluchači šesté třídy ostravské základní školy Gen. Píky. Hned následný den však program Tvoje cesta onlinem zhlédlo víc jak 800 dětí novojičínských základních škol. Projekt byl prezentován dne 14. ledna 2020 v novojičínském kině. Novojičínsko bylo zvoleno pro start projektu v regionu vzhledem k četnějšímu počtu prověřovaného trestného jednání, kdy se obětí staly děti (při srovnání s dalšími územími regionu).

Výukový program pak doplnili kriminalisté oddělení kybernetické kriminality moravskoslezské policie konkrétními případy, které řešili v uplynulé době právě v našem regionu. Žáky obě prezentace zaujaly, reagovali vlastními zkušenostmi či zážitky. Bylo zřejmé, že jde skutečně o klíčové téma pro děti.

Posluchači se tak například dozvěděli rozličné preventivní rady a doporučení, jak poznat „predátora“, jak zabezpečit mobilní přístroj, které informace zásadně nezveřejňovat, zkrátka jak být na síti bezpečně...

Projekt Tvoje cesta onlinem byl již představen v závěru loňského roku jedním z autorů plk. PhDr. Ondřejem Moravčíkem s avizací zahájení programu v úvodu roku 2020 (<https://www.policie.cz/clanek/preventivni-projekt-tvoje-cesta-onlinem.aspx>)

Policisté budou od ledna 2020 dětem ukazovat rizika sociálních sítí.

Špálova 820/3
702 00 Ostrava

www.policie.cz

Tel.: +420 974 722 230
Email: gabriela.pokorna@pcr.cz

Děti se stále častěji stávají terčem útoků predátorů na sociálních sítích a neuvědomují si, že odkrýváním svého soukromí útočníkům výrazně zjednodušují práci. Statistiky jsou v této oblasti neúprosné – počet nahlášených trestných činů spáchaných prostřednictvím internetu se za posledních 5 let více než zdvojnásobil a téměř třetina z nich je mravnostního charakteru. Dnešní děti si již osvojily základní bezpečnostní doporučení a při vystupování na sociálních sítích jsou obezřetnější, než bývaly před 5 lety, nicméně stále ještě nedovedou rozlišit, kdy si píší se svým

vrstevníkem a kdy na ně útočí internetoví predátoři.

Tvoje cesta onlinem je preventivní projekt, jehož cílem je ukázat dětem na vybraných případech způsoby, jakým internetoví predátoři oslovují své potenciální oběti, jak s nimi manipulují a jakých veřejně dostupných informací využívají. Policejní preventisté budou zároveň dětem dávat i doporučení, na koho se obrátit a hlavně jakých rizikových ukazatelů si při komunikaci s osobou na internetu všímat.

Je bez debat, že nejefektivnější prevenci jsou schopni udělat sami rodiče, proto v rámci projektu budou připraveny i semináře a besedy s veřejností, na kterých se dozví to podstatné – co děti na sociálních sítích dělají, jak tam komunikují, kde hledají inspiraci a jaké jsou jejich preference. Jinými slovy projekt bude rodičům zodpovídat otázky, které je trápí a na které se stydí svých potomků zeptat.

Policie ČR pro tento projekt získalo silného partnera v Československé obchodní bance, a.s., která se dlouhodobě věnuje vzdělávání žáků základních a středních škol a v práci s těmito cílovými skupinami má zkušenosti. Jako banka, která většinu služeb nabízí i v digitalizované podobě, známe rizika pohybu v online světě a víme, jak důležité je dodržování bezpečnostních pravidel. Proto jsme náš úspěšný program finančního vzdělávání ve školách rozšířili o digitální bezpečnost a prevenci rizik na internetu. Policii ČR jsme oslovili jako odborníky, kteří mají v této oblasti největší zkušenosti i experty. S nimi teď spouštíme v Česku unikátní spolupráci, díky které se děti i jejich rodiče naučí lépe se chránit před internetovými hrozbami," říká Petr Hutla, člen představenstva ČSOB.

Společně vytvořený výukový program, který budou žákům a jejich rodičům přednášet jak speciálně proškolení policisté, tak ale i odborně kompetentní ambasadoři z řad ČSOB, a.s., bude postaven na interaktivní práci s posluchači a dětem bude jeho obsah blízký, neboť se budou neustále pohybovat v jejich oblíbeném prostředí – v prostředí sociálních sítí. „Spolupráce s ambasadory ČSOB nám pomůže rozšířit síť preventistů, která od roku 2020 bude významně posílena i z našich vnitřních zdrojů. Prevenci v oblasti kybernetické bezpečnosti vnímáme jako jednu z priorit a jsem velmi rád, že projekt Tvoje cesta reaguje právě na často opomíjená rizika sociálních sítí. Zároveň je dobré vyzdvihnout, že nebudeme pracovat pouze s dětmi, ale společně se zaměříme také na neméně důležitou cílovou skupinu, což jsou rodiče a dospělé osoby obecně“, uvedl policejní prezident Jan Švejdar. Výukový program bude zahájen na začátku roku 2020 a budou se ho účastnit zaměstnanci ČSOB (ambasadoři finanční gramotnosti) a policejní preventisté. Je určen pro druhý stupeň základních škol a v návaznosti na to také pro rodiče a dospělé osoby obecně. Kromě vzdělávacího programu připraví ČSOB a Policie ČR také krátká výuková videa a společnou preventivní kampaň.

K tématu preventivní doporučení:

Sociální sítě jsou zdrojem mnoha cenných informací. Jejich výhodou je možnost komunikace na velké vzdálenosti. Není našim cílem uživatele sociálních sítí od těchto výdobytků moderní doby odradit, ale poukázat na možná rizika spojená se zmíněnými technologiemi. Se svými dětmi komunikujte o využití možností internetu otevřeně a bez předsudků. Není výjimkou, že děti prostřednictvím internetu sdělí jakékoliv informace o sobě a při osobní komunikaci pak standardního rozhovoru schopny nejsou.

Pachatelé této trestné činnosti využívají důvěry dětí, osloví je třeba jako jejich vrstevní, mající zájem o přátelství. Záhy je pak přimějí k pořízení a přeposlání jejich intimních fotografií, kterými je pak mohou nutit k zaslání dalších, odvážnějších. A to v tom příznivějším případě, neboť některá takto navázaná komunikace může pokračovat osobním setkáním a v krajním případě fatálními následky.

Děti je zapotřebí informovat o náležité obezřetnosti ve vztazích i při komunikaci prostřednictvím internetu, aby věděly, s kým skutečně komunikují. Znovu je vhodné zopakovat, že jakmile pořízené fotografie, videa intimního rázu někomu poskytnou, ztrácí možnost kontrolovat jejich existenci a nakládání s nimi (tzv. nad nimi ztrácí moc).

mjr. Mgr. Gabriela Pokorná
vrchní komisař